

Ontwikkelingsrecht voor ieder kind

Regionaal jaarverslag Leerplicht — RMC Stedendriehoek
2019-2020

Resultaten Leerplicht en RMC

Apeldoorn • Brummen • Deventer • Epe • Lochem • Olst-Wijhe • Voorst • Zutphen

Over dit jaarverslag

Ook voor Leerplicht en RMC was 2020 een bijzonder jaar, door de schoolsluiting en de periode van digitaal onderwijs. 'Corona' had ook impact op jongeren in het mbo die bijvoorbeeld veel lastiger een stageplaats konden vinden. Er is alles op alles gezet om — samen met scholen en belangrijke andere partners in onder meer jeugdzorg — kinderen en jongeren zo goed mogelijk in beeld te houden en ervoor te zorgen dat hun ontwikkeling zo goed mogelijk kon doorgaan.

In dit jaarverslag leest u meer over onze inspanningen in 2019-2020 en wat die opleverden. Natuurlijk melden we ook onze ambities voor 2020-2021. Nieuw in dit jaarverslag zijn de cijfers over jongeren in een kwetsbare positie, om zo een gedetailleerder beeld te geven van 'waar' zij zich bevinden. Op school, aan het werk, in dagbesteding. Door beter te monitoren welke route deze jongeren volgen, kunnen we er als Leerplicht en RMC preventief nog beter voor zorgen dat zij op een goede, passende plek terecht komen.

Net als voorgaande jaren publiceert elke gemeente ook een lokaal jaarverslag.

Inhoud

Leerplicht en RMC: zo werken wij voor kinderen en jongeren	3
Resultaten en ambities: analyse van de cijfers en ambities voor 2019-2020	4
Leerplicht in cijfers 2019-2020 Stedendriehoek	7
Meer over Leerplicht	
Meer over kwalificatieplicht	
RMC in cijfers 2019-2020 Stedendriehoek	8
Meer over RMC	
Samen FERM voor jongeren	
Eén doorlopende aanpak voor 5 — 23 jaar	
Kijk en vergelijk — waar vind je meer cijfers?	
Kwetsbare jongeren in de Stedendriehoek in beeld	10
Colofon	12

Jongeren van 18 – 23 zonder startkwalificatie zijn voortijdig schoolverlaters en vallen onder de wetgeving Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC). RMC activeert hen om weer terug te gaan naar school. Leerplicht/RMC werken mee in FERM, dat expertise uit onderwijs, arbeidsmarkt en gemeenten samenbrengt om iedere jongere een maatwerktraject te bieden in onderwijs of werk.

De RMC'er monitort voortijdig schoolverlaten (VSV) en informeert, adviseert, bemiddelt en begeleidt om VSV te verminderen en nog liever te voorkomen.

Aan het werk (jongere stimuleren alsnog een startkwalificatie te halen door werken en leren te combineren).

START-KWALIFICATIE

ARBEIDSMARKT

VOORTGEZET
ONDERWIJS

Leerplicht
ambtenaar

RMC'er

18

BEDRIJF

23

MBO

Zo nodig is er ondersteuning van CJG, psycholoog, schuldhulpverlening, de sociale wijkteams en (andere) jeugdhulp.

Vanaf 18 jaar geldt:

- verzuim? school in actie - school mag na 5 schooldagen (mogelijk) ongeoorloofd verzuim melden bij DUO
- 30 dagen of meer (mogelijk) ongeoorloofd verzuim? School moet melden bij DUO en RMC start direct een onderzoek

De leerplichtambtenaar is de expert in het leerrecht van het kind en geeft informatie, adviseert, bemiddelt en verwijst.

Bij verzuim:

- gesprek met ouders (tot 12 jaar) en met ouders en kind (vanaf 12 jaar)
- waarschuwingsbrief naar kind en ouders
- samenwerken met hulpverleners
- HALT-afdoening
- proces-verbaal in uiterste geval

Leerplicht
ambtenaar

12

Kind is nu zelf medeverantwoordelijk voor zijn schoolgang

Zo nodig is er ondersteuning van CJG, sociale wijkteams, de jeugdarts of andere jeugdhulp.

Ouders zijn er verantwoordelijk voor dat hun kind is ingeschreven bij een school én dat het naar school gaat. Vanaf 12 jaar is een kind er zelf medeverantwoordelijk voor dat het naar school gaat.

5

VANAF 5 JAAR
NAAR SCHOOL.
Leerrecht en leerplicht
voor ieder kind.

BASISSCHOOL

Verzuim? School meldt op tijd.

Tot 18 jaar geldt:

- verzuim? school in actie
- 16 uur of meer (mogelijk) ongeoorloofd verzuim? School moet melden bij DUO en leerplicht start binnen 5 dagen een onderzoek

Leerplicht en RMC:

zo werken wij voor kinderen en jongeren

Resultaten en ambities

Waar hebben wij aan gewerkt?

Ambities 2019-2020

In 2020 is gewerkt aan (de ambities in) het nieuwe VSV-plan.

Voor het nieuwe VSV-plan dat in 2020 is gemaakt, wilden we de cijfers over jongeren goed analyseren en het effect van maatregelen in kaart brengen. Meer inzicht zou immers kunnen helpen om nog scherper te kijken naar wat wij jongeren kunnen bieden om economisch zo zelfstandig mogelijk te worden.

Een andere ambitie was om de lokale integrale samenwerking regionaal meer te gaan ondersteunen, ook door informatie en kennis te delen. Dit heeft ook nadrukkelijk een plek gekregen in het nieuwe VSV-plan.

Wat signaleren wij?

Analyse cijfers en resultaten

Vanaf maart zag de wereld er anders uit, ook voor medewerkers van Leerplicht en RMC. Scholen waren door noodzakelijke coronamaatregelen vooral bezig om hun leerlingen in beeld te houden en betrokken te houden bij het onderwijs.

Op dit moment is het nog niet mogelijk om conclusies te trekken over het effect dat corona(maatregelen) hebben gehad op de cijfers. Zoals het er nu uit ziet, zijn de VSV-cijfers niet sterk afwijkend van voorgaande jaren.

De cijferanalyse over de situatie van jongeren en het effect van maatregelen is uitgevoerd en de uitkomsten zijn meegenomen in het nieuwe VSV-plan 2020-2024. Uit de kwantitatieve en kwalitatieve analyse blijkt (samengevat) dat:

- jongeren zonder startkwalificatie veel minder vaak werk hebben dan jongeren mét (minimaal) een havo- of mbo-niveau-2-diploma, hun werknemersvaardigheden zijn onvoldoende ontwikkeld en zij vinden een baan zoeken lastig
- een deel van de jongeren is niet in beeld van RMC, UWV, gemeente
- een voltijdse mbo-opleiding is niet altijd een passende oplossing voor jongeren en er is een tekort aan leerwerkplekken (BBL)

>>

Wat gaan we doen?

Ambities 2020-2021

Wij willen het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters in de Stedendriehoek terugdringen van 771 uitvallers in 2019 naar niet meer dan 611 per jaar in 2024. De monitoring zal anders worden en daarmee worden cijfers vanaf volgend jaar ook anders verantwoord in het jaarverslag.

Het nieuwe VSV-plan 2020-2024 is klaar. Wij brengen expertise van onderwijs, arbeidsmarkt en gemeente samen zodat iedere jongere in de Stedendriehoek een onderwijs- en/of arbeidsmarkttraject op maat krijgt aangeboden en optimale kansen heeft om zijn/haar plek te vinden in de maatschappij. Het perspectief voor en de mogelijkheden van de jongere is ons uitgangspunt. Wij werken samen aan de maatregelen:

- Onderwijs Ondersteunen
- Aansluiten bij Jongeren
- Versterken Civil Society
- Doorstroom
- Plusvoorziening

In onze werkwijze gaan we uit van de bedoeling, maken we de transfer van problematiseren naar normaliseren, >>

Resultaten en ambities (vervolg)

>> Waar hebben wij aan gewerkt? Ambities 2019-2020

Wat signaleren wij? Analyse cijfers en resultaten

- leerlingen uit praktijkonderwijs, voortgezet speciaal onderwijs of de beroepsbegeleidende leerweg in het vmbo of Entree-onderwijs, lopen een verhoogd risico om geen werk te vinden
- overstappers van voortgezet onderwijs naar mbo, praktijkonderwijs naar mbo, mbo naar mbo en zij-instromers lopen (meer) risico op uitval
- 35 procent van de jongeren die uitvallen in het onderwijs komt door sociaal-emotionele problemen, problemen die voortkomen uit geïndiceerde stoornissen of door persoonlijke problemen (verslaving, financiële zorgen, fysieke beperkingen, problemen in de thuissituatie) en 15 procent komt door een verkeerde studiekeuze
- een coach is belangrijk voor alle jongeren, als maatje en als gids om een toekomstperspectief te bieden — die rol kan door verschillende mensen in het sociale netwerk van jongeren ingevuld worden, maar voor kwetsbare jongeren is het zaak om samen met de jongere, ouders, school, toeleiders te kijken wie die coach kan zijn en hoe die rol ingevuld kan worden

Wat gaan we doen? Ambities 2020-2021

is samen ook écht samen, ook met ouders en is ons uitgangspunt: hoe preventiever, hoe beter.

We trekken samen op met de Zorgregio Midden-IJssel/Oost-Veluwe* om beleid te ontwikkelen en we voeren gezamenlijke projecten uit. Eerste ervaringen zijn positief: het pedagogisch klimaat in scholen wordt versterkt en kinderen en jongeren worden dichterbij, sneller en simpeler ondersteund als dat nodig is om zich goed te ontwikkelen.

In januari 2021 zijn we gestart met leernetwerken in elke gemeente, die aansluiten bij bestaande samenwerkingen en aansluiten bij de visie en ambities van het VSV-plan. Zij betrekken ook jongeren en ouders bij de leernetwerken. Zo verdiepen we lokaal de samenwerking met Zorgregio Midden-IJssel/Oost Veluwe.

Wij organiseren trainingen voor medewerkers in het onderwijs, van Leerplicht en RMC en van Toegang Zorg over de ontwikkeling van kinderen. Doel is de beweging van problematiseren naar normaliseren ondersteunen en de onderlinge samenwerking bevorderen.

Resultaten en ambities (vervolg)

>> Waar hebben wij aan gewerkt? Ambities 2019-2020

Leerlingen die van het voortgezet onderwijs naar het mbo gaan, worden goed gevolgd via De Overstap. Om nog meer grip te krijgen op cijfers om meer preventief te kunnen werken, wilden we een monitor Kwetsbare Jongeren ontwikkelen.

FERM Stedendriehoek ondersteunde Aventus als grootste mbo-instelling in de regio bij verbetering van het verzuimprotocol om samen te komen tot een betere aanpak van verzuim door mbo en RMC Stedendriehoek. Doel was voorkomen dat veelvuldig ziekteverzuim leidt tot uitval tot VSV. Aventus en RMC wilden komen tot een regionaal werkproces voor het juist omgaan met privacywetgeving van leerlingen en tot een werkproces voor vroegverzuim.

Wat signaleren wij? Analyse cijfers en resultaten

Met de conclusies uit de kwalitatieve en kwantitatieve analyse naar de positie van jongeren in kaart, is een monitor ontwikkeld. We hebben nu meer in detail in beeld hoe jongeren ervoor staan en kunnen daar beter op afstemmen. De groep die niet in beeld is, is heel klein.

Begin 2020 voerde Aventus een aantal verbeteringen door die gericht waren op betere interne communicatie en inzet van ondersteuning. Verder investeren in het verbeteren van het verzuimprotocol is niet gelukt door de beperkende coronamaatregelen.

In algemene zin lag de focus minder op 'handhaving' van verzuim en is veel meer geïnvesteerd in overleg.

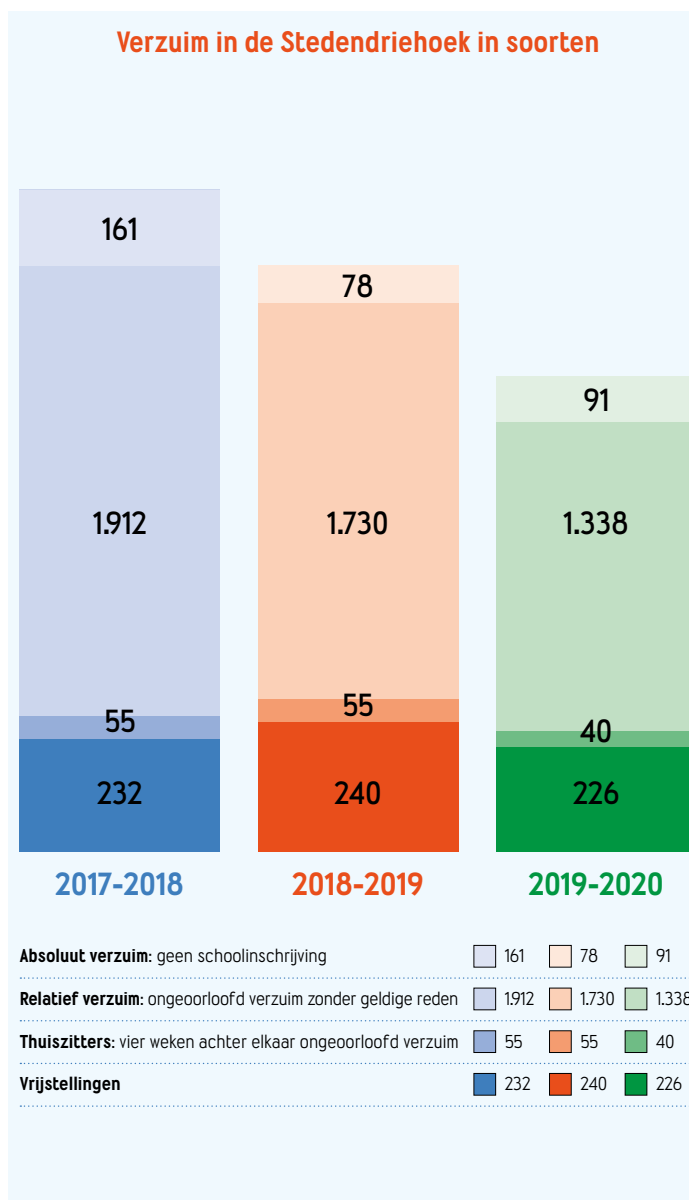
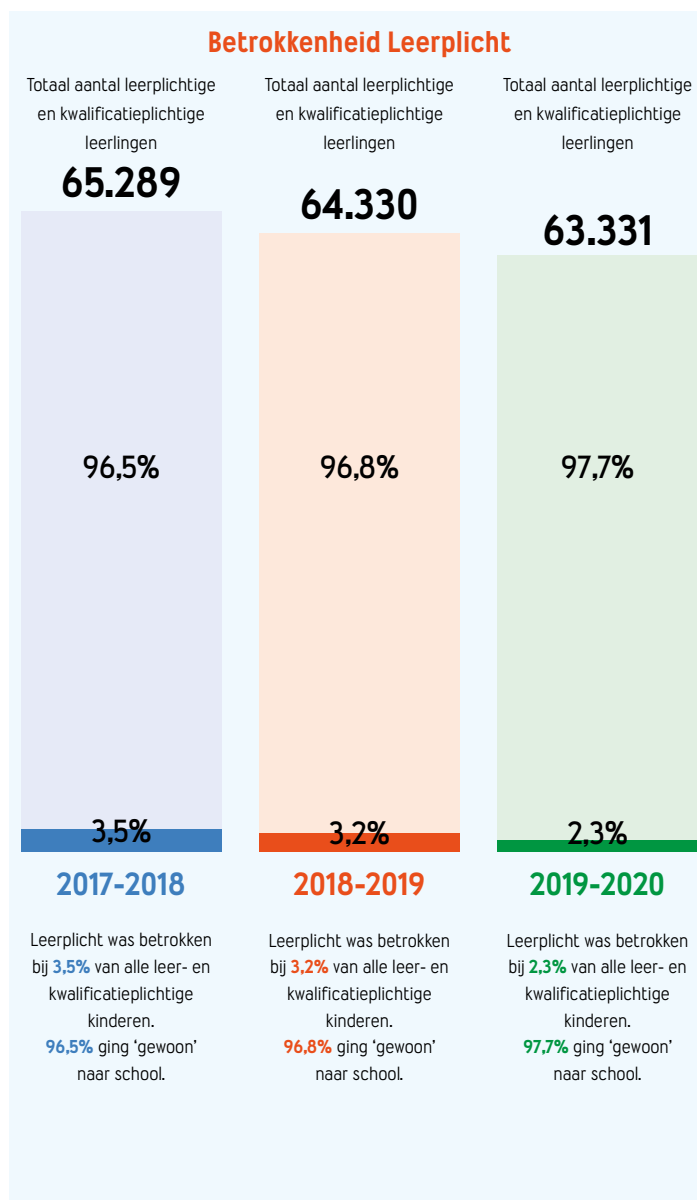

Wat gaan we doen? Ambities 2020-2021

De monitor brengt de positie van kwetsbare jongeren in beeld, we gaan verder onderzoeken of we méér jongeren op deze manier in beeld kunnen brengen. In 2021 starten we met een 'special' van De Overstap, gericht op juist kwetsbare jongeren: de Kwetsbare Overstap. We doen hier ervaring mee op in een pilot met verschillende partners en delen kennis en ervaringen met andere partners in de regio. Oorspronkelijk wilden we meteen regionaal starten, maar door onder meer personeelwisselingen en de beperkingen als gevolg van corona konden niet alle gemeenten starten.

Beleidsmedewerkers, leerplichtambtenaren en RMC'ers gaan samen de rol van RMC evalueren. Wat is nodig? Wat gaat goed en wat kan beter? Welke afspraken maken we regionaal, welke lokaal en waar leggen we dat vast? De leernetwerken betrekken we bij deze evaluatie.

Leerplicht in cijfers 2019-2020 Stedendriehoek

Meer over leerplicht en kwalificatieplicht

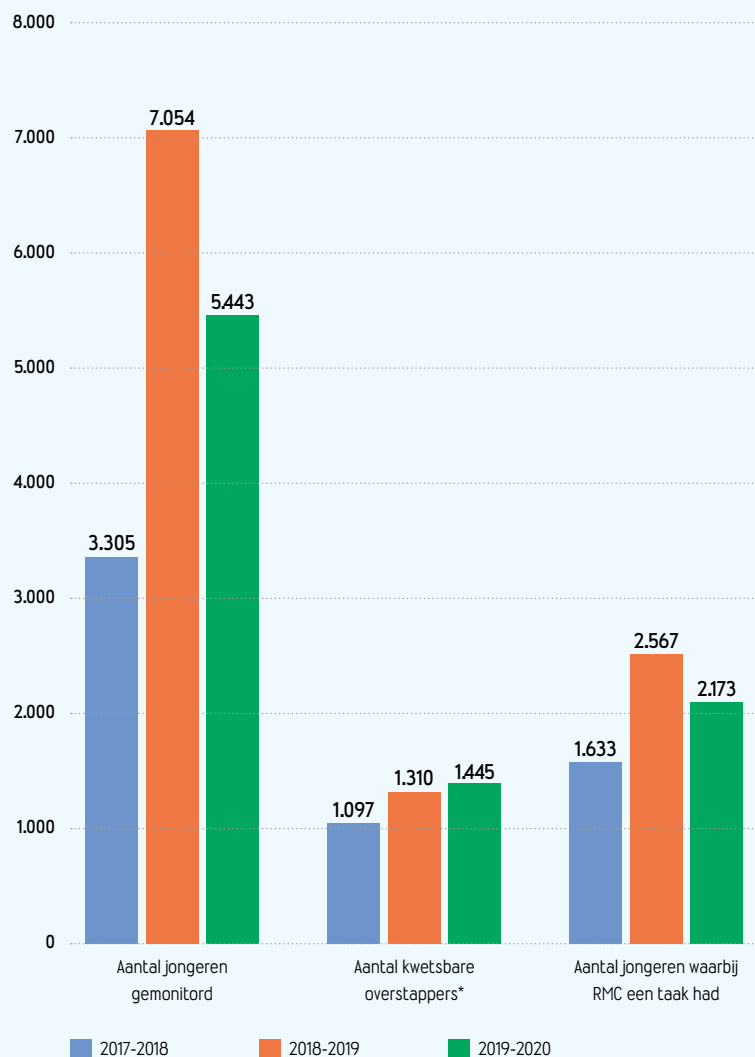
Vanaf hun vijfde jaar moeten kinderen in Nederland verplicht naar school. Tot zij zestien zijn, geldt de Leerplichtwet. Vanaf het schooljaar waarin een jongere zestien wordt, tot zijn/haar achttiende verjaardag, geldt de kwalificatieplicht. Leerlingen moeten onderwijs volgen als zij nog geen startkwalificatie hebben behaald — een havo- of vwo-diploma, of een diploma mbo-niveau 2 of hoger. De kwalificatieplicht is geregeld in de Leerplichtwet.

Vrijstellingen kwalificatieplicht

Jongeren in het voortgezet speciaal onderwijs (vso) die een uitstroomprofiel dagbesteding of arbeid volgen, hebben geen kwalificatieplicht (in het uitstroomprofiel onderwijs van het vso is dat wel zo). Ook wie zeer moeilijk leert, een verstandelijke en/of fysieke beperking heeft of een getuigschrift of diploma heeft van de praktijkschool, kan vrijgesteld worden van de kwalificatieplicht.

De genoemde cijfers over betrokkenheid bij/contact met leerlingen zijn de officiële meldingen bij DUO. De vele preventieve activiteiten die Leerplicht onderneemt staan hierin niet vermeld.

RMC in cijfers 2019-2020 Stedendriehoek

Toelichting cijfers

De RMC-cijfers 2019-2020 zijn afgezet tegen de twee voorgaande schooljaren. Met het aantal gemonitorde jongeren bedoelen we alle jongeren die bij RMC voorbij zijn gekomen. Dat kan alleen ‘administratief’ zijn, bijvoorbeeld in de vorm van een aantekening in het systeem. Maar het kan ook gaan om jongeren die begeleid zijn door RMC.

Er is sprake van overlap. Een jongere die eerst alleen gemonitord is, kan bijvoorbeeld later ook begeleid zijn. In de eerste situatie valt hij/zij onder de preventieve taakuitvoering, in de tweede onder curatieve taakuitvoering.

Een aantal jongeren komt ook voor in de groep ‘aantal jongeren kwetsbare overstap’. Dit zijn leerlingen uit het praktijkonderwijs of het voortgezet speciaal onderwijs met uitstroomprofiel arbeid of dagbesteding.

Het ministerie van OCW wil ook de kwalificatieplichtige jongeren van 16 en 17 jaar meetellen in de cijfers van gemonitorde jongeren, maar deze groep valt niet onder de definitie van VSV’er. Dit betekent dat deze jongeren na melding van verzuim meegenomen worden in de cijfers van Leerplicht én RMC.

Meer over RMC

Jongeren van 18 tot 23 jaar zónder startkwalificatie, zijn voortijdig schoolverlaters (vsv’ers). Zij vallen niet meer onder de Leerplichtwet, maar wél onder de wetgeving Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC). RMC heeft jongeren zonder startkwalificatie in beeld en activeert hen om weer terug te gaan naar school.

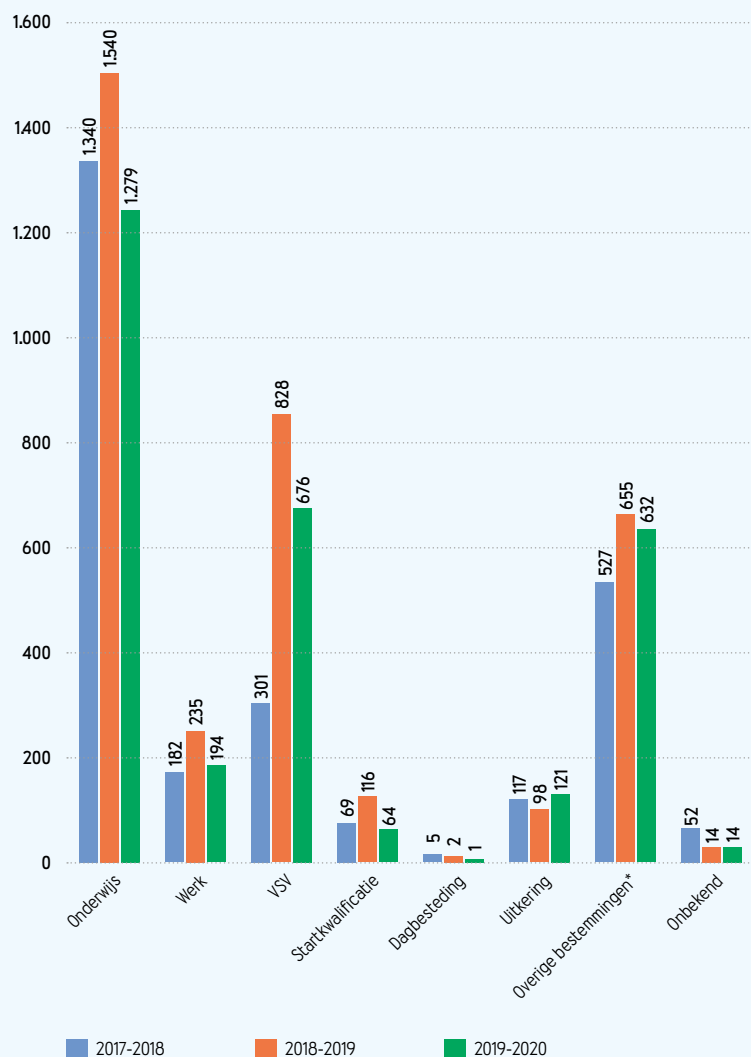
Samen FERM voor jongeren

De RMC-regiocoördinator werkt mee in het FERM-programmateam. FERM richt zich op het voorkomen en oplossen van voortijdig schoolverlaten in de Stedendriehoek. FERM brengt expertise uit het onderwijs, de arbeidsmarkt en gemeenten samen om zo iedere jongere in de Stedendriehoek een onderwijs- of arbeidsmarkttraject op maat te bieden. ferm-s3h.nl

* Dit zijn leerlingen uit praktijkonderwijs, voortgezet speciaal onderwijs, Entree-onderwijs, vmbo beroepsbegeleidende leerweg en nieuwkomers.

RMC in cijfers 2019-2020 Stedendriehoek (vervolg)

Uitstroomcijfers kwetsbare overstappers en jongeren die RMC begeleidde

Toelichting cijfers

Onder 'overige bestemmingen' vallen verhuizingen, overlijden of het bereiken van de 23-jarige leeftijd. Bij 'werk' gaat het om jongeren die minimaal twaalf uur per week werken.

Eén doorlopende aanpak voor 5 — 23 jaar

Leerplicht en RMC werken nauw samen om de Leerplichtwet (waarin dus ook kwalificatieplicht is geregeld) en de RMC-Wet te handhaven. Er is dus één doorlopende aanpak van leerplicht (kinderen van 5 tot 18), tot en met bestrijding van voortijdig schoolverlaten (tot 23 jaar).
rijksoverheid.nl/onderwerpen/leerplicht

Kijk en vergelijk — waar vind je meer cijfers?

Meer weten over cijfers in uw gemeente, andere gemeenten of de regio? Check dan: onderwijsincijfers.nl of vsvkompas.nl. Meer algemene informatie staat op rijksoverheid.nl/onderwerpen/leerplicht.

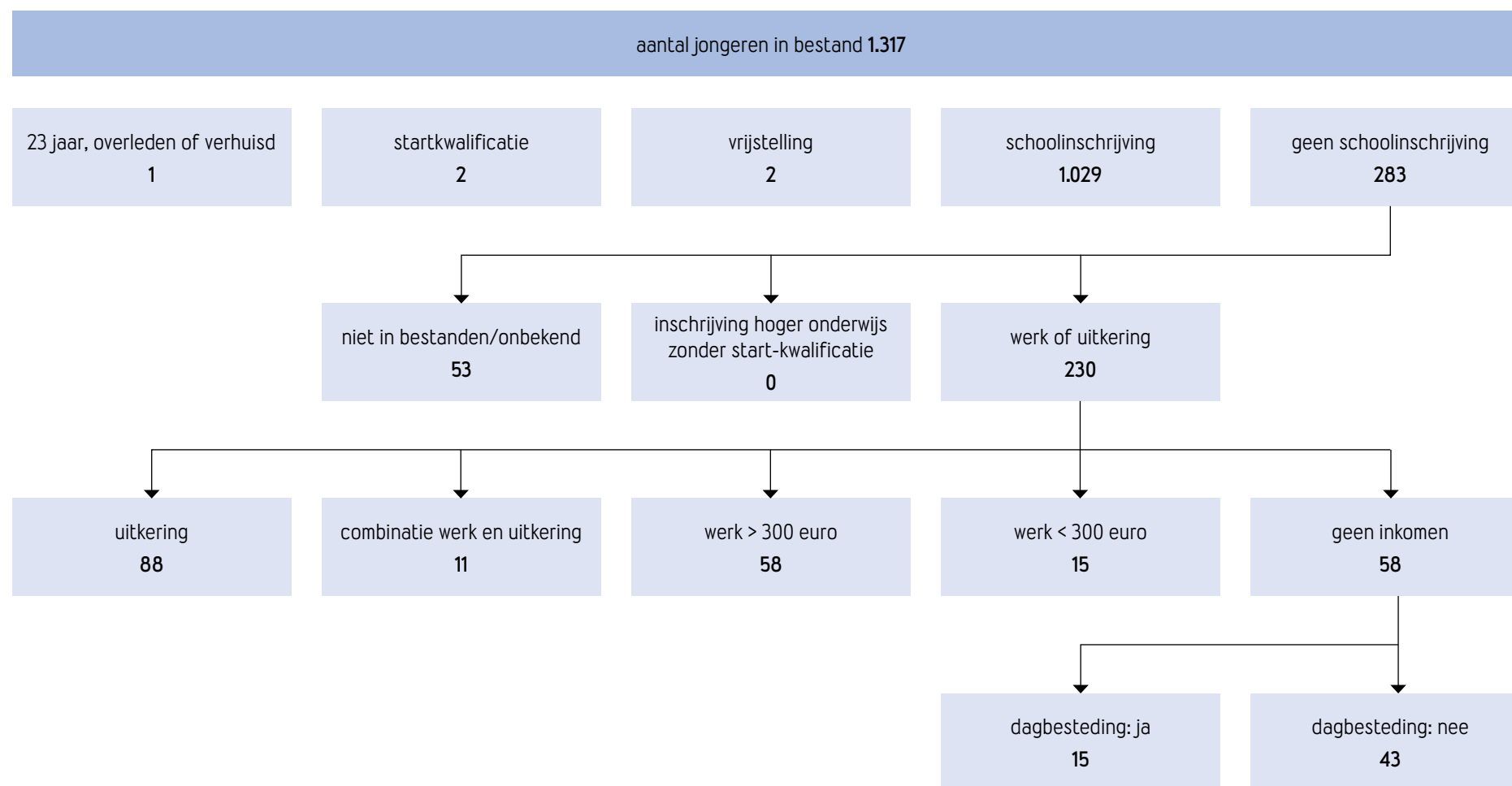
* Overige bestemmingen: denk aan jongeren die zijn verhuisd, die in een instelling verblijven of die 23 jaar zijn geworden.

Kwetsbare jongeren in de Stedendriehoek in beeld

	Apeldoorn Aantal jongeren in bestand - 497	Brummen Aantal jongeren in bestand - 51	Deventer Aantal jongeren in bestand - 336	Epe Aantal jongeren in bestand - 76	Lochem Aantal jongeren in bestand - 78	Olst-Wijhe Aantal jongeren in bestand - 41	Voorst Aantal jongeren in bestand - 65	Zutphen Aantal jongeren in bestand - 173	Totaal RMC Aantal jongeren in bestand - 1.317
schoolinschrijving	375	38	270	61	64	39	54	128	1.029
startkwalificatie	1	0	0	0	0	0	0	1	2
vrijstelling	1	0	0	0	0	0	0	1	2
23 jaar, overleden of verhuisd	0	1	0	0	0	0	0	0	1
geen school- inschrijving	120	12	66	15	14	2	11	43	283
- niet in bestanden	10	7	10	1	3	0	2	20	53
- inschrijving hoger onderwijs zonder startkwalificatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
werk of uitkering	110	5	56	14	11	2	9	23	230
- uitkering	38	2	22	7	5	1	3	10	88
- combinatie werk + uitkering	8	0	1	0	0	0	2	0	11
- werk > 300 euro	27	1	17	4	3	0	2	4	58
- werk < 300 euro	10	0	5	0	0	0	0	0	15
- geen inkomsten	27	2	11	3	3	1	2	9	58
dagbesteding: ja	6	1	1	0	1	0	2	4	15
dagbesteding: nee	21	1	10	3	2	1	0	5	43

Bron: kennis + verkenning, gemeente Deventer.

Kwetsbare jongeren in de Stedendriehoek in beeld (vervolg)

Wat gaan jongeren na het praktijkonderwijs, het voortgezet speciaal onderwijs en het vmbo (basisberoepsgerichte leerweg) en de Entreeopleiding doen?
 Dat is te zien in dit overzicht van Kwetsbare Jongeren. Ook is in beeld gebracht of en waar deze jongeren in beeld zijn, of niet.
 Data uit november 2020

Colofon

Dit jaarverslag van Leerplicht en RMC Stedendriehoek is een gezamenlijke uitgave van de samenwerkende gemeenten Apeldoorn, Brummen, Deventer, Epe, Lochem, Olst-Wijhe, Voorst en Zutphen.

Opzet en samenstelling: Cindy Kamp.

Redactie en begeleiding: Anne-Marie Veldkamp.

Vormgeving: Maura van Wermeskerken.

Infoplaat: Erik Nieuwenhuis Oirik.

Januari 2021

